

PROVIZORNO POROČILO

glede " minimalnih potreb za nastanitev knjižnice" v bodoči zgradbi vseučiliške knjižnice.

V smislu dopisa g. rektorja z dne 21. novembra 1936 /št. 1329/36/ ter temu dopisu priloženih prereznih načrtov univerzitetne knjižnice v Ljubljani ter naknadno dne 12. januarja 1937 po gradbenem nadzorstvu nama dostavljenem popolnem izvodu detajlnih načrtov za zgradbo vseučiliške knjižnice in na osnovi podrobnega načrta za knjižna skladišča, ki ga je sprejel upravnik Drž. študijske knjižnice že 20. I. 1936, sva skušala ugotoviti z upravnikom Drž. štud. knjižnice dr. Šlebingerjem zaželeno "minimalne potrebe za nastanitev knjižnice".

Državna študijska knjižnica obsega po pravkar v ta namen izvedenih meritvah njenega celotnega knjižnega zaklada do 2300 m oktavnih, 1230 m kvartnih in 650 m folio-formatov, torej skupaj 4180 ali zaokroženo 4200 m dolžine. Ako računamo na 1 m dolžine najmanj 40 oktavnih, ali 32 kvartnih in vsaj 26 zvezkov folio-formata, dobimo brez ozira na format povprečno 33 zvezkov na 1 m dolžine, t.j. za vso knjižnico okroglo 150.000 zvezkov. Vendar pa je treba to število z ozirom na izredno veliko bogastvo brošur majhnega obsega zvišati najmanj na 200.000 zvezkov, kar odgovarja tudi dejanskemu stanju na osnovi inventarnih števil.

Bodoča univerzitetna knjižnica mora računati na letni prirastek /dolžnostni izvodi iz vse krajine, nakupi, darovi, oddaja odvišnih knjižnic, zbirk iz univerzitetnih institucij itd./ vsaj do 8.000 zvezkov, kar da v 50 letih okr. 400.000 zvezkov, torej skupno s prevzeto Dr. štud. knjižnico bi naraslo njeno število ob zaključku prvega polstoletja na okr. 600.000 zvezkov, za kar bo knjižnica potrebovala okr. 18.000 m polične dolžine.

Po prvotnem detajlnem načrtu za knjižna skladišča in za razvrstitev štelaž v novi zgradbi, ki ga je izdelal g. arh.

Glanz in ga dal upravniku Drž. štud. Knjižnice na razpolago, sva ugotovila knjižno kapaciteto za II./ oziroma za popolnoma enaki III. in IV. nadstropji/, seveda v slučaju, kakor je bilo to že lani določeno, da se porabijo za knjižna skladišča tudi hodniki pred skladišči, kakor to nujno zahtevajo ekonomična izraba dragocenih prostorov, primerna razvrstitev štelaž, sigurnejša varnost za knjižne zaklade, boljša razsvetljava skladišč, zlasti pa tudi olajšano in enostavnejše poslovanje s knjigami. - Ob Knežji ulici izkazuje po tem načrtu zunanja polovica knjižnega skladišča 72 po 5 m dolgih štelaž a z 8 policami, kar daje 2880 m polične dolžine. Notranja polovica tega skladišča šteje 41 štelaž po 3 m in dve po 2.5m a z 8 policami. t.j. 1024 m. Ves skladiščni trakt ob Knežji ulici bi obsegal 3904 m polične dolžine. Vendar pa bo treba z ozirom na pretesni prostor med štelažami navedeno število štelaž primerno zmanjšati. Prehodni prostor ob dolžini štelaž je preračunjen le na 64 cm, a bi moral biti za količkaj ugodno poslovanje s knjigami vsaj 77 cm širok. V tem skladiščnem oddelku bi bili nameščeni le oktavni in kvartni formati. Z ozirom na nujno potrebno razširitev prehodnih prostorov med štelažami ter na dejstvo da je v novejšem načrtu ta trakt presekan z dvema stopniščema, ki jih prvotni načrt ne pozna, smemo za celo II. nadstropje ob Knežji ulici z uporabo hodnika ^{vred.} računati le na okr. 3500 m polične dolžine.

Ugodnejše so dimenzije za razvrstitev štelaž v traktih ob Gosposki in Vegovi ulici, kjer so presledki ob dolžini štelaž normalno 80 cm široki in torej omogočajo namestitev tudi za folio-formate. Zunanja polovica skladišča ob Gosposki in Vegovi ulici šteje po 35 štelaž a štiri m dolgih z 8 policami, t.j. 2240 m skupno. Notranji polovici sta odločeni za folio-formate po 5 polic v vsaki štelaži. Ob traktu na Gospodsko ulico je takih štelaž 14 po 3.5 m in 17 po 2.5 m, t.j. 457 m polične dolžine. Ob Vegovi ulici šteje notranja polovica skladišča 29 štelaž po 3 m dolžine a s 5 policami, t.j. 435 m, skupaj v obeh traktih 892 m za folio-formate.

Po tem računu izkazuje vse II. nadstropje,

seveda pod subpozicijo, da se opustijo hodniki, prostora za 5740 m oktavov in kvartov ter 892 m za folio, skupno okroglo 6630 m, t.j. za najmanj 280.000 zvezkov. Na ta način izrabljen skladiščni prostor s hodniki vred bi mogel sprejeti vase vso sedanjo knjižno zalogo Dr. štud. biblioteke, vse odvišne publikacije vseučiliščnih institutov ter bi še ostalo rezervnega prostora normalnim prirastkom zakakih 5 let.

Iz naknadnih razgovorov z g. arh. Glanzom dne 26. februarja 1937 v prostorih Drž. štud. knjižnice so se pokazali ti računi, in to brez ozira na problem hodnikov in razdaljo štelaj preuranjeni, ker je trakt ob Vegovi ulici definitivno v svojem II. in III. nadstropju določen /prvotno za upravnikovo stanovanje/ za institute in ga z ozirom na fasado ni mogoče spremeniti za knjižna skladišča.

Le aproksimativno morava reči, da se bo dala doseči najbrž delitev prostorov, po kateri bi bili za 50 let določeni

z a b i l i o t e k o : v pritličju vse razen trakta ob Gosposki ulici: v I. nadstr.: vse; v II. nadstr.: Gosposka ulica, fronta ob hišah, okoli 1/2 Knežje; v III. nadstr.: Gosposka, fronte ob hišah, 1/2 Knežje; v IV. nadstr.: vse, razen fronte ob hišah nad čitalnico.

Z a u n i v e r z i t e t n e i n s t i t u t e : v pritličju ves krakt ob Gosposki ulici; v II. nadstr.: Vegova, najmanj polovica Knežje /je odvisno od novega računa/; v III. nadstr.: Vegova, najmanj 1/2 Knežje /je odvisno od novega računa/; v IV. nadstr.: fronta ob hišah, nad čitalnico, ki je zamišljena kot velika predavalnica.

Nujno je potrebno, da se pridobi g. prof. Plečnik za odpravo hodnikov pred magacini. To nalogo bo skušal opraviti najprej arh. Glanz.

Ko prejmeva definitivno poročilo o tem, dalje nove načrte o razvrstitvi štelaj ob Knežji ulici in še ostale

2c

obljubljene podatke o zadnjih spremembah v načrtih, bova šele mogla končno odgovoriti na vprašanje, koliko in kateri prostori se bodo mogli porabiti začasno v neknižnične svrhe. To se bo zgodilo v najkrajšem času. Nujna pa stvar po zatrdilih gospoda arh. Glanza še ni, ker pravi, da za zidavo naše razdelitve še dolgo ne bo ~~v~~abil, medtem ko na vselitev pred 1939 ni misliti.

V Ljubljani, dne 5. marca 1937.